

ನೀರಿನ ಗಣಿತದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಿಸದೆ ಹೋದರೆ ಬದುಕಿನ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರವೇ ಬುಡಮೇಲು

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಜಲಸಂಪನ್ಮೂಲಕ್ಕೆ ಕೊರತೆ ಇಲ್ಲ. ಇರುವುದು, ಲಭ್ಯವಿರುವ ಜಲಮೂಲಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿಯ ಕೊರತೆ. ಲಭ್ಯ ಜಲಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು ಸದ್ಭಳಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ, ಕಾಲಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದು ಈಗ ನಮ್ಮ ಎದುರಿಗಿರುವ ತುರ್ತು ಕೆಲಸ.

ಈಶ್ವರ್

ನಮಗೆ ಜೀವಿಸಲು ಆಹಾರ ಎಷ್ಟು ಮುಖ್ಯವೋ ನೀರು ಕೂಡ ಅಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯ. ನೀರಿಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಬದುಕಿನ ಬಂಡಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಚಲಿಸಲಾರದು. ಈ ಸೂಕ್ಷ್ಮವನ್ನು ನಮ್ಮ ಗ್ರಹಿಕೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಬಲ್ಲೆವು. ಆದರೂ ನೀರಿನ ಕುರಿತಾಗಿ ನಮ್ಮ ಅಸಡ್ಡೆ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ. ವ್ಯಕ್ತಿ ನೆಲೆಯಲ್ಲೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ನೆಲೆಯಲ್ಲೂ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದೇ ಬಗೆಯ ಅಸಡ್ಡೆ ಕಣ್ಣಿಗೆ ರಾಚುತ್ತದೆ.

ನಾಳೆಗಳ ಸಂಭಾವ್ಯ ಯುದ್ಧಗಳು ನೀರಿಗಾಗಿಯೇ ನಡೆಯುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಹೆಚ್ಚು ಎಂದು ಜಲತಜ್ಞರು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಸಂದೇಶವನ್ನು ರವಾನಿಸುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯು ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿಲ್ಲ. ನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹ, ಸದ್ಭಳಕೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜ ಇನ್ನೂ ಕುಂಭಕರ್ಣ ನಿಧಿಯಿಂದ ಹೊರಬಂದಿಲ್ಲ.

ನಮ್ಮ ಜಲಮೂಲಗಳು, ನದಿಗಳು, ಕೆರೆ-ಕುಂಟೆಗಳು ಮಾಲಿನ್ಯದ ಮಡುಗಳಾಗಿರುವುದು ಇದೇ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಜಲಮೂಲಗಳ ಮೇಲೆ ಮನುಷ್ಯನ ಅತಿಕ್ರಮಣ ಅಬಾಧಿತವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ. ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳು ಕಣ್ಮರೆಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ಇಂತಹ ಹೊತ್ತಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಜಲಶಕ್ತಿ ಸಚಿವಾಲಯವು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಜಲನಿಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಜಲಮೂಲಗಳ ಗಣತಿ ನಡೆಸಿ, ವರದಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಮೆಚ್ಚುವಂಥ ಸಂಗತಿ.

ದೇಶದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಕೊಳ, ಕೆರೆ, ಸರೋವರ, ಜಲಾಶಯ, ಜಲಸಂರಕ್ಷಣೆ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಲಾದ ಜಲಸಂಗ್ರಹಾಗಾರಗಳು ಎಷ್ಟಿವೆ, ಅವುಗಳ ಗಾತ್ರ, ನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಸ್ಥಿತಿಗತಿ... ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಈ ಗಣತಿಯ ಮೂಲಕ ದಾಖಲಿಸಲಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಸ್ವರೂಪದ ಜಲಮೂಲಗಳ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒಂದೆಡೆ ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸುವುದು ಈ ಗಣತಿಯ ಉದ್ದೇಶ. ಸಂಸತ್ತಿನ ಸ್ಥಾಯಿಸಮಿತಿಯ ಶಿಫಾರಸಿನ ಅನ್ವಯ ಈ ಗಣತಿ ನಡೆಸಲಾಗಿದೆ.

ಗಣತಿಯು ಹಲವಾರು ಆಸಕ್ತಿಕರ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿಟ್ಟಿದೆ. ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಜಲಸಂಪನ್ಮೂಲದ ಪ್ರಮಾಣ ಎಷ್ಟು, ಒಣಗಿ ಹೋಗಿರುವ ಕೆರೆ-ಕಟ್ಟಿಗಳು ಎಷ್ಟು? ಹೂಳು ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಪಾಳು ಬಿದ್ದಿರುವ ಕೆರೆಗಳೆಷ್ಟು? ಎಂಬಿತ್ಯಾದಿ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ದತ್ತಾಂಶವು ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಈ ಗಣತಿಯನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿ ಇರಿಸಿಕೊಂಡು ಜಲಮೂಲಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಕಾಲಮಿತಿಯೊಳಗೆ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಬೇಕಾದುದು ಇಂದಿನ ಜರೂರು.

ಕೊಳ, ಕೆರೆ, ಸರೋವರ, ಜಲಾಶಯ, ಜಲಸಂಗ್ರಹಾಗಾರಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ 27,013 ಜಲಮೂಲಗಳಿವೆ ಎಂದು ಗಣತಿ ಗುರುತಿಸಿದೆ. ದುರದೃಷ್ಟದ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ, ಈ ಜಲಮೂಲಗಳ ಪೈಕಿ ಶೇಕಡ 78ರಷ್ಟು ಜಲಮೂಲಗಳು ನಿರುಪಯುಕ್ತವಾಗಿವೆ. ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಕೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. 5,874 ಜಲಮೂಲಗಳಷ್ಟೇ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಜಲಮೂಲಗಳ ಬಳಕೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 948 ಜಲಮೂಲಗಳು ಒತ್ತುವರಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳ ಪೈಕಿ ಕೆರೆಗಳ ಪಾಲೇ ಶೇ. 75ರಷ್ಟು ಎಂಬುದು ಗಣತಿಯ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 24.24 ಲಕ್ಷ ಜಲಮೂಲಗಳನ್ನು ಗಣತಿ ವೇಳೆ ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ, ಉತ್ತರಪ್ರದೇಶ, ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ, ಒಡಿಶಾ ಮತ್ತು ಅಸ್ಸಾಂ ರಾಜ್ಯಗಳು ದೇಶದ ಒಟ್ಟು ಜಲಮೂಲಗಳ ಪೈಕಿ ಶೇ. 63ರಷ್ಟನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಇನ್ನೂ ಕುತೂಹಲಕರ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ, ಶೇ. 55.2ರಷ್ಟು ಜಲಮೂಲಗಳು ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಒಡೆತನದಲ್ಲಿವೆ. ಉಳಿದ ಜಲಮೂಲಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಅಧೀನದಲ್ಲಿವೆ.

ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳವು ಅತಿಹೆಚ್ಚು ಕೊಳ ಹಾಗೂ ಜಲಾಶಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ರಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ನೆರೆಯ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅತಿಹೆಚ್ಚು ಕೆರೆಗಳಿವೆ. ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸರೋವರಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಅಧಿಕ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಜಲಸಂರಕ್ಷಣೆ ಯೋಜನೆಗಳು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿವೆ ಎಂದು ಗಣತಿಯ ದತ್ತಾಂಶಗಳು ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ. ತುಲನಾತ್ಮಕ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಈ ದತ್ತಾಂಶಗಳು ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ನೆರವಾಗಲಿವೆ.

ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಶೇ. 99ರಷ್ಟು ಜಲಮೂಲಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿನ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಬಳಕೆಗೆ ಪೂರಕವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ. ಗುಜರಾತಿನಲ್ಲೂ ಶೇ. 99ರಷ್ಟು ಜಲಮೂಲಗಳು ಬಳಕೆಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತೀರಾ ಹಿಂದುಳಿದಿದೆ ಎಂಬುದು ಕಳವಳದ ಸಂಗತಿ. ಅಂದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಜಲಸಂಪನ್ಮೂಲಕ್ಕೆ ಕೊರತೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಜಲಮೂಲಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿಯ ಕೊರತೆ ಎದ್ದುಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಲಭ್ಯ ಜಲಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು ಸದ್ಭಳಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ, ಕಾಲಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದು ಈಗ ನಮ್ಮ ಎದುರಿಗಿರುವ ತುರ್ತು ಕೆಲಸ. ಈ ಚುನಾವಣೆ ಬಳಿಕ ಆಡಳಿತದ ಚುಕ್ಕಾಣಿ ಹಿಡಿಯುವವರು ಅಂತಹ ಬದ್ಧತೆ ತೋರಬೇಕಾಗಿದೆ.

■ ಎನ್. ಉದಯಕುಮಾರ್